

وَ مَنْ يَعِشْ عَنْ ذِكْرِ الرَّحْمَنِ نُقِيضْ لَهُ شَيْطَانًا
 فَهُوَ لَهُ قَرِينٌ (36) وَإِنَّهُمْ لَيَصُدُّونَهُمْ عَنِ السَّبِيلِ وَ
 يَحْسَبُونَ أَنَّهُمْ مُهْتَدُونَ (37) حَتَّىٰ إِذَا جَاءَنَا قَالَ يَا
 لَيْتَ بَيْنِي وَ بَيْنَكَ بُعْدَ الْمَشْرِقَيْنِ فَبِئْسَ الْقَرِينُ
 (38) وَ لَنْ يَنْفَعَكُمُ الْيَوْمَ إِذْ ظَلَمْتُمْ أَنَّكُمْ فِي
 الْعَذَابِ مُشْتَرِكُونَ (39) أَ فَأَنْتَ تُسْمِعُ الصُّمَّ أَوْ
 تَهْدِي الْعُمْيَ وَ مَنْ كَانَ فِي ضَلَالٍ مُّبِينٍ (40)
 فَإِنَّمَا نَذْهَبَنَّ بِكَ فَإِنَّا مِنْهُمْ مُنْتَقِمُونَ (41) أَوْ
 نُرِيَنَّكَ الَّذِي وَعَدْنَاهُمْ فَإِنَّا عَلَيْهِمْ مُّقْتَدِرُونَ (42)
 فَاسْتَمْسِكْ بِالَّذِي أُوحِيَ إِلَيْكَ إِنَّكَ عَلَىٰ صِرَاطٍ
 مُسْتَقِيمٍ (43) وَ إِنَّهُ لَذِكْرٌ لَكَ وَ لِقَوْمِكَ وَ سَوْفَ

تُسَالُّونَ (44) وَ اسْأَلْ مَنْ أَرْسَلْنَا مِنْ قَبْلِكَ مِنْ

رُسُلِنَا أَ جَعَلْنَا مِنْ دُونِ الرَّحْمَنِ آلِهَةً يُعْبَدُونَ (45)

If anyone withdraws himself from remembrance of the Most Gracious, We appoint for him an evil one, to be an intimate companion to him. Such (Satans) really hinder them from the path, but they think that they are being guided aright! At length, when (such a one) comes to Us, he says (to his evil companion): "Would that between me and thee were the distance of east and west!" Ah! Evil is the companion (indeed)! When ye have done wrong, it will avail you nothing, that day, that ye shall be partners in punishment! Canst thou then make the deaf to hear, or give direction to the blind or to such as (wander) in manifest error? Even if We take thee away, We shall be sure to exact retribution from them, or We shall show thee that (accomplished) which We have promised them: for verily We shall prevail over them. So hold thou fast to the revelation sent down to thee; verily thou art on a straight way. The (Qur'an) is indeed a reminder, for thee and for thy people; and soon shall ye (all) be brought to account. And question thou our messengers whom We sent before thee; did We appoint any deities other than the Most Gracious, to be worshipped?

جو شخص رحمان کے ذکر سے تغافل برتتا ہے، ہم اس پر ایک شیطان مسلط کر دیتے

ہیں اور وہ اُس کا رفیق بن جاتا ہے۔ یہ شیاطین ایسے لوگوں کو راہ راست پر آنے

سے روکتے ہیں اور وہ اپنی جگہ یہ سمجھتے ہیں کہ ہم ٹھیک جا رہے ہیں۔ آخر کار جب

یہ شخص ہمارے ہاں پہنچے گا تو اپنے شیطان سے کہے گا "کاش میرے اور تیرے درمیان مشرق و مغرب کا بُعد ہوتا، تو تو بدترین ساتھی نکلا"۔ اُس وقت ان لوگوں سے کہا جائے گا کہ جب تم ظلم کر چکے تو آج یہ بات تمہارے لیے کچھ بھی نافع نہیں ہے کہ تم اور تمہارے شیاطین عذاب میں مشترک ہیں۔ اب کیا اے نبیؐ، تم بہروں کو سناؤ گے؟ یا اندھوں اور صرغ گمراہی میں پڑے ہوئے لوگوں کو راہ دکھاؤ گے؟ اب تو ہمیں ان کو سزا دینی ہے خواہ ہم تمہیں دنیا سے اٹھالیں، یا تم کو آنکھوں سے ان کا وہ انجام دکھا دیں جس کا ہم نے ان سے وعدہ کیا ہے، ہمیں ان پر پوری قدرت حاصل ہے۔ تم بہر حال اُس کتاب کو مضبوطی سے تھامے رہو جو وحی کے ذریعہ سے تمہارے پاس بھیجی گئی ہے، یقیناً تم سیدھے راستے پر ہو۔ حقیقت یہ ہے کہ یہ کتاب تمہارے لیے اور تمہاری قوم کے لیے ایک بہت بڑا شرف ہے اور عن قریب تم لوگوں کو اس کی جواب دہی کرنی ہوگی۔ تم سے پہلے ہم نے جتنے رسول بھیجے تھے اُن سب سے پوچھ دیکھو، کیا ہم نے خدائے رحمان کے سوا کچھ دوسرے معبود بھی مقرر کیے تھے کہ اُن کی بندگی کی جائے؟

जो शख्स रहमान के ज़िक्र से तगाफुल बरतता है, हम उसपर एक शैतान मुसल्लत कर देते हैं और वह उसका रफीक बन जाता है | ये शयातीन ऐसे लोगों को राहे-रास्त पर आने से रोकते हैं, और वे अपनी जगह यह समझते हैं कि हम ठीक जा रहे हैं | आखिरकार जब यह शख्स हमारे हाँ पहुँचेगा तो अपने शैतान से कहेगा, “काश, मेरे और तेरे दरमियान मशरिक व मगरिब का बुअद होता, तू तो बदतरीन साथी निकला |” उस वक़्त उन लोगों से कहा जाएगा कि जब तुम जुल्म कर चुके तो आज ये बात तुम्हारे लिए कुछ भी नाफ़े नहीं है कि तुम और तुम्हारे शयातीन अज़ाब में मुश्तरक हैं | अब क्या ऐ नबी, तुम बहरों को सुनाओगे? या अंधों और सरीह गुमराही में पड़े हुए लोगों को राह दिखाओगे? अब तो हमें इनको सज़ा देनी है खाह हम तुम्हें दुनिया से उठा लें, या तुमको आँखों से इनका वह अंजाम दिखा दें जिसका हमने इनसे वादा किया है, हमें इनपर पूरी कुदरत हासिल है | तुम बहरहाल उस किताब को मज़बूती से थामे रहो जो वहय के ज़रीए से तुम्हारे पास भेजी गई है, यकीनन तुम सीधे रास्ते पर हो | हकीकत यह है कि यह किताब तुम्हारे लिए और तुम्हारी क़ौम के लिए एक बहुत बड़ा शरफ़ है और अनक़रीब तुम लोगों को इसकी जवाबदेही करनी होगी | तुमसे पहले हमने जितने रसूल भेजे थे उन सबसे पूछ देखो, क्या हमने खुदाए-रहमान के सिवा कुछ दूसरे माबूद भी मुक़रर किए थे कि उनकी बन्दगी की जाए?